

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken.
Egy hóra. . . . . I kor. Egy hóra. I kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felolós szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
Kiadók és lap tulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utca 47. és 49. szám.

A zseb varázsereje.

Debrecen, szeptember 19.

Az ezeregyébéli Aladdinnak volt valami bűvös gyűrűje, amit ha a káftánja ujjához dörzsölt, hadsereg számára masiroztak belőle kifelé a talpig fegyveres szerezsen óriások. Volt a mesebeli arab legénynek más kincse is a gyűrűn kívül, amivel például Pitreich is meg tudná oldani a magy hatalmi kérdését. Csodalámpája volt neki, amit ha meggyújtott, özönével gurultak a lábához a malomkönyvi karbankulusok.

A csodalámpák és csodagyűrűk ereje azonban mind kismiskaság ahhoz a varázserőhöz képest, amely Ausztria-Magyarország zsebében rejlik. A mesében se képzelhetünk olyan csodalámpát, vagy csodagyűrűt, amely Ausztria széthuzó elemeit egyesíteni bírta volna. S íme a zseb megcselekedte ezt a csodát: a közös zseb, amely eddig annyiban volt közös, hogy mi beleraktuk mindenünket s Ausztria kiszedte belőle mindenünket s amelynek ezután magunk akarunk a gazdáik lenni.

Ausztria botrány-parlamentje évek óta ellátja Európát mulatni valóval, a birodalom-züllés minden tünetét mutatva. Mikor nálunk halálos csendet csinált a garázdálkodó abszolutizmus, Ausztriában olyanok voltak az állapotok, hogy bicskával mentek egymásnak a babiloni hadak s ha Magyarországon helyre nem áll a rend, azóta Ausztria széthullott volna darabjaira. Azonban régi osztrák politika, hogy valahányszor a magyar politikai élet rendes kerékvágásba jön, a bécsi kéz mindig megpróbálja kikökönteni. Érzik odaát, hogy Ausztria nem élhet meg a konszolidált Magyarország mellett, mely erőnek birtokában van. Így tettek Khuen idejében, így Tisza idejében s így akarnak tenni ma. Az osztrák politikának alap gondolata: az egymással össze nem férő nációknak ráuszítása a gazdaságilag kizsákmányolandó Magyarországra s az egymásra acsargó elemeknek egyesítése a zseb kérdésében.

A örökösen marakodó osztrák politikában ma nincs véleménykülönbség, se a kormányban, se a sajtóban. Egyet-értenek abban a szándékban, hogy Magyarország gazdasági megújulásának útját állják s abban az elhatározásban, hogy a mi kizsebelésünkkel föl nem hagynak. Hasztalan a világos törvény: azt elferdítik, hiábavalók a közelmúltnak a mi javunkra való megállapodásai: azokat letagadják.

Pár napja indult meg csak a gazdasági kérdések nagy harca s az osztrák kormány máris a hazugságok egész arzenáljával dolgozik. Ausztria volt az, aki nem tartotta meg az 1899. évi XXX. törvényekben kikötött viszonyosságot, amikor Magyarország hozzájárulása nélkül, a közös vámterület nevében szerződött más államokkal. Ausztria volt az, aki a kiegyezésnek a vámszövetségről szóló legintegriánsabb részeit is a legdurvábban megsértette s mégis az osztrák miniszterelnök meri a törvényszegés szándékával vádolni a magyar kormányt, mely pedig egyelőre nem akar egyebet, mert kezei nem szabadok, mint új nevet adni a régi viszonyoknak s legalább a törvényes elvet érvényesíteni addig, míg itt lesz a tényleges gazdasági szabadulás ideje.

Nem tudni, haragra vagy szánelomra méltó-e Beck báró akkor, mikor azt állítja, hogy a magyar kormánynak ez a szándéka nincs összhangban a régebbi osztrák kormányokkal létrejött meggyezésekkel és szerződésekkel s a legnagyobb ellentétben van a hét éve törvényesen biztosított viszonyossági elvvel. Holott nyilván tudott igazság az, hogy a mai magyar kormányt kötik az abszolutizmus kormányának cselekedetei, de Beck bárót nem köti se a Körberrel, se a Gautsch-kormányval való megegyezés. Ellenben bizonyos, hogy a báró ur csak úgy erősödhet meg a reichsráthban, ha nem enged a magyar érdekeknek. S ha neki kedvesebb az, hogy inkább Wekerle és Kossuth törje ki a bárói nyakát, mint Lueger, ezen az uri passzióján igazán nem lehet segíteni.

A kiegyezési tárgyalások.

A status-quo alapján.

Tárgyalások Budapesten.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, szept. 19.

A kiegyezési tárgyalások folytatásáról politikai munkatársunk a következőket telegrafálja Bécsből.

A délelőtti tanácskozás befejezése után a magyar kiküldöttek déli fél ketőkor a „Rezidenz“-szálló éttermében ebédhez ültek s fél három órakor a tanácskozásra mentek. A tanácskozás, a Herrengasse 7. szám alatt levő osztrák miniszterelnöki palota I. emeleti tanácsteremben folyt le.

A tanácskozásból, amely 5 órakor véget ért, - a kiadott száraz kommunikén kívül - semmi sem szivárgott ki. A tanácskozást a legnagyobb titokban tartják.

A magyar kiküldöttek este nyolc órakor vacsorára voltak hivatalosak báró Beck miniszterelnöknél.

Az urak este 11 órakor hagyták el az osztrák miniszterelnöki palotát.

A tanácskozást ma, szerdán délután folytatják.

Tudósítónknak alkalma volt a kiküldött egyik miniszteri tanácsos véleményét kikérni, aki azt mondotta:

— A magyar-kormány álláspontja igen súlyos, az osztrák kormány követeléseivel szemben. A megoldás csak az, hogy a Széll-Körber-féle egyezség szövege szerint átalakul Wekerle-Beck-féle kiegyezésnek a „status puo“ alapján. Ehhez, véleményem szerint hozzá fog járulni az osztrák kormány is. Ellenben, ha a magyar kormány megmarad a szerződéses állásponton, az osztrákok megmaradnak súlyos követeléseik mellett. Két merev álláspontnak vajjon mi eredménye lehet? Nem más, mint az, hogy a két kormány közül bukik az egyik. Ha a bukás a magyar kormányt érné, igen súlyos és kiszámíthatatlan bonyodalmakat okozna Magyarországnak. A mostani szaktanácskozás nem egyéb, mint egyszerű részletezése a két kormány álláspontjának.

Ruhatisztító

Széchenyi-u. 42. sz.

Telefon 323. sz. Telefon 323. sz.

Bécsből táviratozzák: A kiegyezési kérdések tárgyalására hivatott két szakbizottság ma délután négy órakor folytatja tanácskozásait. Már ma megállapítható, hogy ezuttal még harmadik ülés is lesz, úgy, hogy a magyar szakbizottság tagjai csak pénteken fognak Budapestre visszatérni. A szakbizottságok további tanácskozása alkalmasint Budapesten lesz.

A városi nyomda üzérkedése.

A város 1907. évi költségvetése.

A jog és pénzügyi bizottság ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, szept. 19.

A város jog és pénzügyi bizottsága ma délután folytatta a költségvetés tárgyalását. A bizottság tagjai ugyan csak nagy számmal jelentek meg az ülésen.

A tárgyalások legelején a városi nyomdávalat költségvetésére került a sor. Igen helyes felszólalás keretében mutatott rá Juhász Ignác bizottsági tag a nyomda vállalat hallatlan nyereszkesedésére, amely nem egyéb, mint a többi debreceni nyomda tulajdonosok üzletforgalmának megcsönkítése. Jogosan követelheti a város ezen adó-fizető polgársága nevében, hogy a gyűlés tiltsa le a városi nyomda vállalat vezetését, hogy a kapzsi sefteléstől, amely a két művezetőnek hoz csupán jutalékot, tartózkodjék. Elvégre a városi nyomda nem

azért áll fönn, hogy a többi debreceni könyvnyomdákat tönkre tegye.

Az üzletforgalom nyereségeül elégséges annyi elérni, hogy a város nyomdátvány szükségletei semmibe se kerülnek.

A minden tekintetben helyes felszólalást dr. Tüdös János is a magáévé tette és a bizottság a közgyűlésnek a Juhász Ignác javaslata értelmében fog indítványt tenni.

Az ülésről részletes tudósításunk a következő:

Jelen voltak: Bészler Károly elnök, Roncsik Lajos főszámvevő, Márton Imre dr. Bacsó Dezső, Varga Károly, Juhász Ignác, dr. Tüdös János, Nagy János, Rochlitz Arthur és Simonffy Imre.

A városi nyomda költsége.

Az ülés megkezdése előtt elnök a városi könyvnyomda vállalat jövő évi költség előirányzatát osztotta fel a bizottsági tagok között. E szerint a nyomda jövő évi költségvetése 20 ezer koronával van előirányozva.

Juhász Ignác szólal fel először. Előadja, hogy tudomása szerint a nyomda két művezetője a múlt évben jó fizetésű kön kívül 1500—1500 korona jutalékot kapott, míg a nyomda felügyelő bizottságának öt tagja 1500 korona jutalékban részesült. Ezt az adakozást nem hagyhatja szó nélkül.

Márton Imre kijelenti, hogy a két művezető egész nap a nyomdában van, fáradozik, hogy a nyomdának minél nagyobb forgalma legyen.

Juhász Ignác kijelenti, hogy nem akarja ezzel a nyomda forgalmát megcsönkíteni, de viszont helyteleníti, hogy abszolút nyereségre akarják bazirozni a nyomdát a többi debreceni nyomdatulaj-

donosok rovására. Elég nyereség az, ha a város nyomdátvány szükséglete ingyen kerül ki.

Tüdös János dr. színtén helyteleníti a nyomda seftelését. A város a 20.000 koronával úgy se lesz gazdagabb.

Juhász Ignác imélt felszólalásában a nyomdavezetők jutalékának eltörlését kéri.

Márton Imre tételről-tételeire vizsgálja a költségvetést. Majd előhívták a tárgyalásra Keresztessy István nyomdai művezetőt és felvilágosításokat kértek tőle. A bizottság a nyomda költségvetését elfogadásra ajánlta a közgyűlésnek, azonban a városi nyomdátványok kiadási tételéből 3000 koronát törölt, ami a költségvetés javára esik.

A város költségvetése.

A bizottság ezután az 1907. évi költségvetés tárgyalását folytatta.

A III. tétel következett. Az erdőségek előirányzatánál Simonffy Imre szólal fel. Javaslattal tett, hogy a polgárság failletményét szüntesse be a város, mert azok, akik igénybe veszik ezt a kedvezményt, ráfizetnek. A város ugyanis a kompetenciában adott fán annyit veszít, hogy azt csak a polgárság háromszoros pótdíjával lehet megtéríteni.

Juhász Ignác helyesli a Simonffy Imre által felvetett kérdést, de a fakompetencia eltörlése nem lehetséges. A szervezeti szabályrendeletben szó van arról. Ha tehát el akarjuk törölni a failletményt, akkor írásbeli beadványt kell intézni a városhoz a szervezeti szabályzat módosítása iránt.

Simonffy Imre kijelenti, hogy a polgárságnak ez a joga éppen olyan, mint a Hortobágy iránt táplált joga. Tehát egyszerűen megváltoztatható a szabályrendelet. A fakompetencia megszüntetése a pótdíj csökkentését, sőt lehet, hogy egészen eltörlőné.

A névjegyek.

— O'Monroy. —

Arról a szokásról volt szó közöttünk, hogy ismerőseink maguk helyett sokszor csak névjegyüket adják le s így megesik, hogy ugyanegy városban lakó egyének néha éveken át nem találkoznak egymással. Vitatkozni kezdtünk ennek helyessége vagy helytelensége fölött s egyszerre Chavoze így szólt:

— Nos, azt hiszem, hogy mindannyiunk között én kaptam száz darab névjegyvet a legártatlanabb módon. És a mi a legfuresőbb a dologban, az az, hogy mind a száz kártya ugyanattól az egy embertől volt.

— Lehetetlen!

— De igen. Sobrette-tel, kis barátnőmmel, egy kis vendéglőben ebédeltünk, a hol kitűnő Haut-Barsac-ot kapni. Később Sobrette-nek kedve kerek lett a Varietébe menni s onnan a Café Napolitain-be egy feketére.

Nagyon jókedvűek voltunk s az imént hallott kuplé végszavait dudoltuk, mikor a pincér Sherry Coblerünket elhozta.

Barátróm rózsaszín ruhát viselt s a kalapjáról lehajló nagy structollak beárnyékolta csintalan szemét.

Mindenki reánk nézett, de különösen egy kövér, nagybajuszu ember le nem vette a szemét Sobrette ról.

De a dolog nem nyugtalanított, mert tudtam, hogy Sobrette nem néz másra s hogy teljes szívéből ragaszkodott hozzám.

Egyszer azonban valamiért fel kellett állnom az asztaltól s mire visszajöttem, láttam, hogy valaminek történni kellett távollétem alatt.

Kérdősködésekre Sobrette elmondta hogy a nagybajuszu felhasználta távollétemet, az asztalához ült s szerelmi ajánlatokkal ostromolta. Sobrette dühösen válaszolt s azzal fenyegette, hogy mindent visszamond nekem. Ez használt. A gavallér elillant, de Robrette sirva lakadt.

Dühbe jöttem. Előhívtam a fizetőpincért s tudakoltam a szemtelen ember neve után.

— Nagyon derék ember — mondta a pincér. — Törzsvendégünk. A Richelieu-utcában lakik 6. sz. alatt és Vaudouart Pálnak hívják. Egy könyvkereskedő cég főnöke.

— Köszönöm. Hallani fog rólam.

Sobrette-et nagyon meghatotta, hogy én olyan tragikusan fogom fel a dolgot s talán titokban örült is, hogy egy valóságos párbaj hősnője lesz. De reggelre ez a gonosz gondolat elpárolgott fejecskéjéből s mindenképpen le akart beszélni róla, hogy Vaudouart urat provokáljam.

— Ugyan hagyj! — mondta. — Egy könyvkereskedő! Sohasem volt pisztoly a kezében!

Látszólag belementem a dologba, de

aztán mikor felkeltem, első dolgom volt a boltot megkeresni.

— Vaudouart ur? — kérdeztem.

— Nincs itt, de nemsokára visszajön. Ha talán meg akarja várni...

Csinos fiatal asszony beszélt, valószínűleg a felesége. Egy szép hét esztendő fűcska játszadozott mellette.

Leültem. Mégis cudar dolog ez a párbaj — gondoltam. — Esetleg árvává teszem most ezt a gyereket s özvegygyé ezt az asszonyt!

De fél óra múlva sem jött senki, türelmem végképpen elfogyott. Annál rosszabb erre az emberre nézve, ha nő, — mit mászkál könnyű kalanduk után ily bájos feleség mellett? Dühösen odadobtam névjegyemet az asztalra.

— Legyen szives megmondani férjének, madame, hogy holnap délig lakásomon várni fogom.

— Nagyon sürgős? — kérdezte az asszony.

— Nagyon.

És másnap délben pontosan megjelent a Vaudouart ur segédje s — száz darab nyomásu pompás névjegyvet hozott.

Az asszonyka azt hitte, hogy egyszerű megrendelésről van szó.

Annyira neveltünk Sobrette-tel együtt ezen a különös fejleményén a dolognak, hogy többé egyikünk sem gondolt a párbajra.

Bevásárlási

utamból hazaérkeztem és az őszi és téli idényre fel-tűnően szép női- és gyermek felöltő különle-gességeket hoztam. Mielőtt a t. hölgyközönség vásá-rol, saját érdekében nézze meg előbb ujdonságaimat,

Darvas Ede.

A bizottság ezután kimondotta, hogy a felvetett kérdés elbírálására nem illetékes. E tekintetben csupán a közgyűlés határozhat.

Az adótárgyalás.

Kiket adóztattak meg?

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, szept. 19.

Az adókievítő bizottság mai ülésén a következő polgárok adóját állapította meg:

Nagy József szücs 40 korona, Steiner Mór táncmester 40 korona, Lichtblau Albert önkéntes iskola tulajdonos 203 kor. 40 fillér, Weiszberger Mihály műszerész 70 korona, Földvári Lina mechanikus 40 korona, Billiez Jakab utazó 20 kor. Friedmann Ignác szatócs 30 korona, Birkenfeld Vilmos utazó 43 korona, Ehrenreich Jenő ügynök 48 korona, Lindenfeld Lajos utazó 25 korona, Lövinger Leó utazó 57 korona, Rosenthal Jenő utazó 25 korona, Klein Adolf . . . Burg Sándor ügynök 19 korona 50 fillér, Goldstein Simon ügynök 28 korona 80 fillér, Klein Márkus ügynök 20 korona, Kohman Ignác ügynök 30 korona, Klein Béla ügynök 32 korona, Schvartz Aladár ügynök 32 korona 40 fillér, Friedmann Adolf ügynök 36 kor. Ungár Mór ügynök 26 korona, Krámer József ügynök . . . Emerich Ignác ügynök 48 korona, Veinberger Sámuel ügynök 54 korona, Falk Ottó ügynök 50 korona, Feszler Sámuel ügynök 40 korona, Zsirosi Árpád 50 korona, Neumann Joachim ügynök 42 korona, Frieder Soma ügynök 54 korona, Flaum Márton ügynök 100 korona, Hartstein Sámuel alkusz 50 korona, Katz Henrik alkusz 51 korona, Weiszbrum Sámuel alkusz 36 korona, Weiszberg Miksa alkusz . . . Salamon Ignác üzér 20 korona, Kőrödi Miksa üzér 50 korona 40 fillér, Weisz Márton üzér 59 korona 60 fillér, Weisz Sámuel üzér 25 korona, Groszmann Ignác 70 korona, Glück Herman 72 korona 96 fillér, Péterfi Benő ügynök 43 korona, Stom Elek ügynök 64 korona, Goldstein Mór bankhivatalnok 64 korona, Lukács Armin bankiroda 100 korona, Falk Lajos bankiroda 1000 korona, Klein Jakab gépügynök 20 korona, Friedmann Jenő gépügynök 20 korona, Reinér Sándor gépbizományos 30 korona, Kain Antal gépbizományos 45 korona, Króh Izidor gépügynök . . . Korondi Sándor gépügynök 112 korona 20 fillér, Farkas Jenő ügynök 30 korona, Gelbmann József ügynök 36 korona, Friedmann Salamon ügynök 30 korona, Schvartz és társa gabonaüzlet 82 korona, Tannenbaum Lipót borügynök 77 korona 50 fillér, Schvartz Márton közvetítő 65 korona, Turai Farkas közvetítő 130 korona 86 fillér, Kaufmann Dávid mézügynök 25 korona, Lukács Armin ügynök 18 korona 77.

Siedlicben gyilkolni fognak.

A cár nem megy Trepov temetésére.

Az orosz események.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, szept. 19.

Siedlicben a reakció még csak ezután fogja betetőzni irtómunkáját. Ugyanis haditörvényszék elé állíttatja azokat, akiket a vérengző kozákok meg nem gyilkoltak és stateriális uton halálra fogják ítélni őket. Így akarják elhíttetni, hogy Siedlicben valóban forradalmárok ellen kellett védekezniök és hogy a progrom nem oktalan vé-

rengzés volt, hanem jogos igazságszolgáltatás. Trepov utódját még nem tudták kiválasztani, de három kipróbált erélyű tábornok között folyik a választás és biztos, hogy az fog belőle győztesnek kikerülni, aki leginkább hajlandó a véres reakcióra.

A legújabb eseményekről a következő táviratok adnak hírt.

Pétervár, szept. 19. A cár nem fog részt venni Trepov temetésén, mert fél, hogy merényletet terveznek ellene. Más forrásból jelentik, hogy a cár azért nem akarja megszakítani utazásait, mert Vilmos császárral találkozni akar.

Berlin, szept. 19. Varsóból jelentik: Tegnep Prága külvárosában 4000 gyalogos és ezer lovas tizenkét ágyúval körülfárta a szomszéd Visztula félszigetet és ugyanakkor a csapat megszállta a Visztula partját, hol számos hidmunkás együtt volt. A katonák elfogtak 900 hidmunkást s az összes technikai személyzetet. A Visztula félszigeten letartóztatták az összes férfiakat még a betegeket is és valamennyit a kaszárnnyába szállították. E tömeges letartóztatás okát nem tudják.

Pétervárról jelentik: Stolypin miniszterelnök a varsói kormányzó kérdésére, hogy igaz-e az a hír, mintha Varsóban legközelebb progromot hirdetnének, azt válaszolta, hogy ez minden alapot nélkülöz és megtette az intézkedést, hogy a kezdődő zavargást elfojtsa.

Riga: A forradalmárok valóságos terrorizmust üznek a közúti vasúti alkalmazottak és a vasutat használó közönség ellen. Egy kocsivezető tegnap kocsijának egyik ülésén egy gyanus esomagot talált, melyet óvatosan fölvetett és kidobott az utcára. A csomag óriási robajjal fölrobbant, pokolgép volt benne. Egy másik kocsivezető a sinen bombát talált, melyet jókor eltávolítottak.

Helsingfors, szeptember 19. A haditörvényszék ítélete alapján ma reggel a sveahorgi tengerészek közül 17 embert agyonlőttek, 80-at különböző ideig tartó kényszermunkára ítélték és besorozták őket a büntetettek csapátaba, 11 egyént fölmentettek.

Pétervár, szeptember 10. Rigából jelentik: A közúti vasutak dolgozni akaró közönség ellen még mindig tart a forradalmárok rémuralma. Egy konduktor tegnap délután egy kocsijában gyanus esomagot talált, megfogta és a kövezetre dobta, hol a csomag hangos durranással fölrobbant. Kevéssel azután egy másik helyen a vágányokon találtak egy bombát, melyet még idejében eltávolítottak.

Helsingfors, szeptember 19. A cárné gyermekeivel partraszállott és két óráig Langenzoski cári uradalomban tartózkodott. A Standard cári jacht Kotkában vesztelt.

Államsegély kisiparosoknak.

A debreceni kamara előterjesztései.

A kereskedelmi miniszter válasza.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, szept. 19.

A nyár folyamán történt, hogy a kereskedelemügyi miniszter rendelkezése folytán a kamara néhány állami ösztöndíjra irt ki pályázatot. A pályázat során oly sok volt az érdemes vállalkozók száma, hogy az összes folyamodók ösztöndíjban részesíthetők sem voltak. A kamara

ennélfogva azt a tanácsot adta a miniszternek, hogy a pályázók érdemesebb részét tüntesse ki államsegélylyel. A miniszter a kamara előterjesztését magáévá tette és a debreceni kamara kerületéből öt iparost szándékozik gépberendezéssel felségélyezni.

A miniszter a kamarához tegnap küldte le az erre vonatkozó leiratát. A leiratból kiemeljük a következő érdekes részt:

„A Voigtländer-féle Mária Valéria ösztöndíj alapítvány 1905. évi kamataiból alakított ösztöndíjak elnyerésére, a folyó évben hirdetett pályázat kielégítő eredményeiről megelégedéssel értesülve, elhatároztam, hogy azon pályázók közül, kik a rendelkezésemre álló ösztöndíjak korlátolt száma vagy az említett ösztöndíjak elnyerésének feltételei miatt azokban részesíthetők nem voltak, több érdemes és kiváló képzettségű fiatal iparos mestert vagy segédet szerszám, illetőleg gépsegélyben fogok részesíteni.

Ezen elhatározásomból kifolyólag a kamara f. évi április hó 10-én 3928 sz. a. kelt felterjesztésének alapján Horváth József Sándor mátiszállkai bogárnemestert, Véber Géza mándoki női szabó segédet, Szeszák Gyula hajdunánási asztalos mestert, Kozár Lajos mező-turi kovács mestert és Hagymássy Sándor nyiregyházi mulakatos mestert szándékozik államsegélyben részesíteni.”

A miniszter aztán a rendelkezése további részében apróbb eljárási dolgokra tér át és a kamara viszont felterjesztésének sürgős megtételét kéri.

Mindezekből megnyugvással látjuk, hogy Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter nem csak ígérte a helyes ipari igazgatás, és az iparosok érdekeinek előmozdítását, hanem siet ígéréit egymásután bevaltani.

A kereskedelmi miniszter eme leiratát, a kamara legközelebbi közgyűlésében hirdeti ki és közli az érdekelt államsegélyben részesített iparosokkal is.

Vérmérgezésből — tetanus.

A második eset.

A beoltás nem sikerült.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, szeptember 19.

A debreceni közkórházban pár nappal ezelőtt halt meg borzalmas betegségben egy szerencsétlen kereskedősegéd Knöpfler Simon. Belelépett egy rozsdás szegbe, amelytől vérmérgezést utóbb pedig szarvasgörcsöt — tetanust kapott.

A betegség, amint azt annak idején megírtuk, abban nyilvánult, hogy a beteg teste megmerevedett, s a beteg hosszú agónia után elpusztult.

Rövid négy nap alatt második áldozata van ennek a borzalmas betegségnek. Néhány nappal ezelőtt történt, hogy Hodosi István kabai kocsis, aki Horváth Ákos szolgálatában állott, véletlenül meglötte a lábát. A kocsist azonnal beszállították a debreceni közkórházba, ahol gyógykezelés alá vették. A golyó azonban ruhafoszlányt vitt be a sebbe, így Hodosit nem lehetett megmenteni. Vérmérgezést kapott, s az orvosok lemondottak életéről.

Dr. Csikos Sándor és dr. Hutiray József, akik a sebészeti klinikán működnek, naponta többször figyelték a beteget. Tegnap aztán konstatálták, hogy *Hodosinál épp úgy mint Knöpflernél tetanus állott be.*

Amikor Knöpfler a halállal vívódott, a közkegyintézmény igazgatósága a tetanus gyógyító szérumot telefon útján rendelte meg Budapestről. A szérum meg is érkezett, de Knöpfler akkor már halott volt. Most, hogy Hodosin hasonló betegség tört ki, az orvosok gyorsan beoltották a tetanus szérummal. Kiváncsian várták a kedvező hatást, amely azonban nem következett be. Hodosi hosszas agónia után meghalt. A szérum tehát nem bizonyosodott be alkalmas szernek.

A királyi ügyészség, amelynek az esetről jelentést tettek, megindította a nyomozást. De mert beigazolást nyert, hogy Hodosi halála saját gondatlansága miatt következett be, az ügyészség a temetési engedélyt megadta, s a vizsgálatot befejezte.

Hírek mindenfelől.

Sztrájk Szűz Mária ellen.
Győről jelentik, hogy Kismarton bucsujáró helyet, melyet több ausztriai bucsujáró szokott évente felkeresni, az idén az ausztriai bucsusok mellőzték. Különösen Bécsből kereste fel évenként rendszeresen két bucsujárót, az idén azonban mindkettő elmaradt. A magában álló sztrájkot Lueger Bécs polgármestere idézte elő, ki híveit lebeszélte arról, hogy még bucsura is Magyarországra jöjjenek, mindezt azért mert Magyarországon a nemzeti ügy jutott diadalra.

Dinamit a vasuti koosiban.
Lőcséről írják: Tegnap a kassa-oderbergi vasut egyik harmadik osztályu koosijában dinamitot találtak, egy csomagba begöngyölve. Ugy látszik, merénylő szándékkal került oda.

Vallomás a halálos ágyon.
Lőcséről jelentik: Még 1895-ben történt, hogy Kendrey László bányarészvénytársasági pénztárost az erdőben meggyilkolták és 40.000 korona pénztől megfosztották. Akkor nem sikerült a tettes nyomára akadni, most Kazár községben egy bányász halálos ágyán megnevezte a rablógyilkosokat, két bányászt, akit már le is tartóztattak.

Az ólom halottja.

A munka áldozata.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, szept. 19.

Azoknak a fakereszteknek a száma, a melyek hamar elkorhadnak s jeletlenné teszik a sirhantokat, ismét szaporodott egygyel. A munka egy közkatónája esett ki a csatasorból, itt hagyván családját a nyomornak.

Sipos István munkás Than Gyula nyomdájának tömöntőjében dolgozott. A ki nem tudja, hogy mit jelent ez a rosszul összeácsolt magyar szó, annak fogalma sincs arról a munkáról, a melyt a tömöntőjében végeznek. Néhány

korona heti bérért a pokollal viaskodik a szegény munkás. Forró ólommal dolgozik, annak dögletes, undorító levegőjét szivja be. Nagy ujságválalatoknál erre a célra hatalmas terem van berendezve, a hol a munkást nem öli meg az ólom felszálló párája. Than Gyula kis méretheben dolgozván, az ólomolvasztót egy zugban állította fel. Hogy milyen levegő lehetett ott különösen télen — azt el lehet képzelni.

Sipos István ebben a zugban dolgozott s megkapta a legborzalmasabb betegségek egyikét, az ólommérgezést. Az ólomgöz elárasztotta egész szervezetét, behatolt a pórusok alá s halálba vitte a családos munkás embert. A kik ott dolgoznak, úgy látszik későn vették észre az esetet, különben Sipos Istvánt még meglehetett volna menteni. Erre nézve különben a királyi ügyészség nyomozást indít s majd meg fogja állapítani a tényállást. Sipos tegnap halt meg a közkegyintézményben. A Debreceni Ujság tulajdonosa Than Gyula eljárta a kórkázat, hogy az ügy nyilvánosságra ne kerüljön. Nem restelt elmenni az anyakönyvi hivatalba, hogy a lapoknak kiadni szokott halottak névsorában se forduljon elő Sipos István neve. Természetesen hiába, mert az eset, a melylyel a rendőrségnek is foglalkozni kell, mégis csak napvilágra került.

Sipos Istvánt egyébként holnap temetik. Özvegye a legnagyobb nyomorba jutott és pedig közvetlenül azért, mert Sipos István nem volt tagja a kerületi betegsegélyző pénztárnak. Hogy miért nem irták be, ezt majd a vizsgálat fogja megállapítani.

Az éjjeli órákban értesülünk a közkegyintézményből, hogy Sipos Istvánt holnap felboncolják. A boncolást a vizsgálobíróóság jelenlétében hajtják végre.

Bérci Béla öngyilkossága.

A nagy rejtély.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, szept. 19.

Bérci Béla dunai rendőrkapitány, a kiváló rendőrszolgálat öngyilkossága ország-szerte nagy feltűnést keltett. Bérci ugyan hátrahagyott leveleiben öngyilkosságának okául a sajtó és a társadalom üldözését hozza fel, ez azonban csak egyik oka az energikus, vasember végzetes tettének.

Budapesti tudósítónk erre vonatkozólag a következő érdekes dolgokat közli velünk.

Kétségtelen, hogy a csalódás is hozzájárult elhatározásához. Aztán a lapok támadásai is elkésztették a hiu embert. Aztán tudta hogy ha a jelenben nincsen is baja, a jövőben reménye nem lehetett.

Azonban ez nem volt minden. Családi kellemetlenségek is közrejátszottak. Bérci újabb házassága sem volt boldog, mert a rendőrtanácsosnak igen sok pénz kellett. Az özvegy mondotta:

„Er war ein guter Mann... aber...

aber:...” Unszolásra aztán hozzátette hogy egy kissé könnyen bánt a pénzzel.

Rövid házassága dacára már garzonlakást tartott a Rottenbiller utca 33-ik szám alatt, még pedig egy nyomorult kis legénylakást.

Érdekes, hogy utolsó házasságkötése alkalmából visszatért a zsidó hitre, ezzel szemben felesége kötelezte magát, hogy elhalálása esetén Bérci két gyermeke egyenkint 20.000 koronát kap.

Ezt a pénzt most megkapják.

A temetés iránt intézkedés még nem történt. Várják Bérci fiának megérkezését.

Színház.

Uj tagok bemutatkozása. A szeptember 29-án kezdődő színházi szezonnak igen sok érdekessége lesz, a sok között természetesen először az új tagok bemutatkozása foglalja le a közönség figyelmét. Mindjárt a bemutató előadásán két új tagot ismer meg a közönség. Szalay Gyula tenoristát és Vida Ilona énekesnőt. Rövid pár napra reá Lónyai Piroska az új szubrett lép a közönség elé és valószínűleg a „Lotti ezredesei” című operettben. Az első héten fellép még Hahnel Aranka, a debreceni közönség kedvelt viganjátéki színésznője, a kit másfélévi távollét után fog viszont látni a közönség.

A szerelem mint perdöntő ok.

Mikor a panaszos Amerikában van.

Saját tudósítónktól. —

Debrecen, szept. 19.

Pikáns ügy tárgyalása foglalkoztatta tegnap a debreceni királyi törvényszéket. Pikáns és annyira szokatlan, hogy a komoly bírák, a kik a btk. és bpr. utvesztőiben soha sem tévednek el, ezúttal egy kissé tétováztak, s keresték azt a paragrafust, a mely a szerelem című közismert intézményt perdöntő bizonyítéknak ismeri el.

Jogi kifejezést használva a per substratuma mindennapi, de a vádlott érve szokatlan sőt meglepő volt.

Az eset az, hogy ezelőtt egy fél esztendővel bevetődött Debrecenbe valamelyik kurta korcsmába egy mulató vidéki földbirtokos. Szép asszony fogadta, tüzes borral kínálták, természetes tehát, hogy jól érezte magát. Közérzése csak hajnalfele, a szállodai lakásán változott meg, a mikor azt konstataálta, hogy a kétszáz forintja nyomtalanul eltűnt.

Pénzének szárnyrakeléséről értesítette a rendőrséget, a mely aztán a nyomozás során azt állapította meg, hogy a pénzt a csinos fiatal korcsmárosné tüntette el. Az ügy a bíróság elé került, a mely a szép asszonyt vád alá helyezte. Ma tartották meg aztán a főtárgyalást.

A szép asszony időközben Nagyváradon ütött tanyát, onnan jött át a mai főtárgyalásra. Kerekes János a tárgyalást vezető bíró a főtárgyalás kezdetén konstataálta, hogy a panaszos birtokos időközben Amerikába ment, a tárgyaláson nem jelent meg.

— Igen, gondolta magában az asszony, akkor nekem nyert ügyem van.

Mikor aztán kereszt-kérdés alá vették, röviden csak ennyit mondott:

— En loptam? Dehogyan is loptam. Az az ur nekem adta azt a pénzt egy rövid negyed órai szeretkezésért.

Hiába dörgött aztán az ügyész, hiába vallottak a tanúk. A királyi törvényszék, minthogy a panaszos nem volt jelen, a szép asszony vallomását perdöntő bizonyítéknak vette, és úgy a vád, mint annak következményei alól felmentette. Az ítélet jogerős.

UJDONSÁGOK

Szerkesztőségi telefon sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47. sz. a.

— **Személyi hírek.** Végh Gyula rendőrfőkapitány Herkulesfürdőről, ahol szabadságát töltötte tegnapeste hazaérkezett. Dr. Kolozsvári Bálint egyetemi tanár Debrecenben időzött.

— **A Bocskay szobor elkészült.** Weszprémi Zoltán főispán és Kovács Gyula alispán az éjjeli vonattal Budapestre utaztak. Budapesten a bőszőrményi Bocskay szobrot fogják megtekinteni, amely már kikerült az ércöntödéből. A szobrot ugyanabban az öntödében készítették, ahol a minap Horvay János Karcagra szánt Kossuth szobra tönkre ment. A Bocskay szobor azonban hibátlanul került ki a tüzes kohóból, s méltó disze lesz Hajduböszörménynek.

— **Kossuth Lajos emlékezete.** Debrecen város hazafias polgársága tegnap este hálás és kegyeletos szívvel emlékezett meg Kossuth Lajosról születésének 104-ik évfordulóján. Fellobogott az emlékezés lángja s a modern Magyarország alepvetőjére a minden magyar lélek hálával gondolt. Fogó idővel emléke, neve, alkotásainak monstruárus volta mind hatalmasabb arányokat ölt. Debrecen polgársága tegnap emlékezett Kossuthra Törő Imre vendéglőfében jöttek össze a függetlenségi és 48-as párt elvű tagjai és emlékeztek a magyar nemzet csodálatos nagy alakjára. A Kossuth serleghől dr. Nagy Zsigmond ivott a magyar szabadságra és Kossuth emlékére. Pohárköszöntőt mondott még B. Nagy János, s a függetlenségi párt számos tagja.

— **A villamos világítás ügye,** hogy közeledik a megoldás stádiuma felé, természetesen mindinkább nagyobb érdeklődést vált ki. Ennek az érdeklődésnek lehet tulajdonítani Jánosi Zoltán törvényhatósági biz. tag tegnap egyik helyi lapban megjelent cikkét is. A cikk azonban több lényeges ténybeli tévedést tartalmaz, a melyre reá kell mutatnunk. A belügy-minister ismeretes leiratát bírálva téved először Jánosi Zoltán. A leirat nemcsak azt mondja, a mit Jánosi Zoltán felsorol, de nyíltan és világosan hangsúlyozza, hogy az ajánlati árban sincs különbség a két ajánlattevő cég között. A másik tévedése Jánosi Zoltánnak az, hogy összeköttetésbe hozza a Ganz céget külföldi cégekkel. A Ganz cég magyar cég, e felett vitatkozni sem kell, mert ez bizonyítást nyert számtalanszor, legutóbb pedig Debrecen törvényhatósági bizottsága előtt. Legvastagabb a tévedés a szatmári villamos telep ügyében. Erre vonatkozólag a következők kijelentésére szorítkozunk. A szatmári villamos telepről sok szó esett a mi villamos ügyünk tárgyalásával kapcsolatban.

Dr. Szántó Sámuel törvényhatósági bizottsági tag egy közgyűlésen mint a Ganz-gyár szégyenét idézte a szatmári telepet, Jánosi biz. tag pedig a Siemens cég büszkeségének állítja azt most oda. Tisztázzuk tehát a helyzetet. A szatmári telepet tényleg Siemensék építették s az oly hihetetlen rosszul működött, hogy a városnak alig 10 év után ki kellett a régi telepet dobni s helyette újat építtetni, úgy hogy a város villamos világítása ma közel egy millió koronába kerül, holott egy ily nagyságú telep, ha azt tisztességesen megcsinálják, nem kerülhet többé négyszázezer koronánál. Szatmár városa tehát hat-százezer koronát fizetett azért, hogy az olcsóbb Siemens ajánlatot fogadta el 10 évvel. A zalaegerszegi polgármester fegyelmi ügyét is a Ganz gyárra sózza Jánosi Zoltán, pedig ennek a fegyelmi ügynek igazán kevés köze van a Ganz-gyárhoz. Zala-Eggerszeg városa annak idején egyhangú határozattal mondta ki, hogy csak a Ganz gyárral kíván tárgyalni a villamos telep ügyében s ezt a határozatot meg se feliebbzték. A polgármester ellen azért indítottak fegyelmet, mivel a királyi biztostnál tisztelgett; ugyanannál a királyi biztostnál, aki elcsapatás terhe mellett ráparancsolt a keszthelyi bíróra, hogy Keszthely városa a Siemens céggel építtessen villamos telepet. A mikor valamit állítunk, annak valódiságáról pozitív meggyőződést kell szerelnünk. Jánosi Zoltán állításai im rendre megdőlnek. Szépen kérjük, hogy máskor jobb helyről szerezzék be információit már csak azért is, mert mi őt olyan embernek ismerjük, a ki levegőből vett dolgokon nem indul el. Idézett állításainak pedig komolyabb alapot a levegőnél a legázasabb kutatás után sem tudunk találni.

— **Szabadságon.** Mile Pál rendőrfogalmazó tegnap kezdte meg 30 napi szabadságát. A bűnügyi osztály vezetését tekint dr. Boldizsár Kálmán tb. tanácsnok smet átvette.

— **A magyar szabósegédek sztrájkja.** Tegnap délutánra hívták össze a magyar szabók szakosztályát az ipartestület tanácstermébe, hogy a magyar szabósegédeknek a helyzetük és munkabéruk megjavítása érdekében az ipartestülethez beadott memorandummal behatólag foglalkozzanak és az abban foglalt kérelmeket a viszonyokhoz képest teljesítsék. Az értekezleten azonban mindössze négy magyar szabómester jelent meg, a kik beható részleges tárgyalásba nem bocsátkoztak, hanem egyértelműleg úgy nyilatkoztak, hogy a munkások kérelmét nem teljesíthetik. Nem pedig azért, mert ők iparcikkekre leginkább a vidéki vásárokra találnak vevőközönséget, s itt pedig erős konkurensaik a vidéki kisiparosok. A munkások kérelmeit csak az esetben teljesíthetnék, ha a vidéki mesterek is alkalmazkodnának az új árszabályhoz, különben is épen Debrecen az a hely, a hol legjobban fizetik a magyar szabó segédek. A munkások megbizottai tudomásul vették a mesterek kijelentését és elhatározták, hogy a memorandumjokban foglalt követelésük teljesítéséig sztrájkba lépnek.

— **Kulinyi Zsigmond emlékezete.**

A hazai kereskedelmi és iparkamarai titkári kar és a vidéki hírlapírók egyik ki-magasló tagjának, Kulinyi Zsigmondnak

gyász és emlékünnepe üli meg vasárnap Szeged városa és az ottani kereskedelmi és iparkamara. Az ünnepségen részt vesznek a Dugonits-társaság, a V. H. O. Sz. és utóbbi, mint a szövetség elnöke Szávay Gyula kam. titkár fogja képviselni. A szegedi Dugonics-társaság vasárnap délutáni ülésén Kulinyi Zsigmondról, Gelléri Mór az ipartestület igazgatója, a sírnál pedig Szávay Gyula fog emlékbeszédet mondani. Szávay Gyula készítette a tirsószlop verses felirását is. Az ünneplők a sírt meg is fogják koszorúzni.

— **Mit szól ehhez a városi tanács?** Faust Elek, pénzügyigazgató elrendelte, hogy a pénzügyigazgatóság hivatalos órái 8—12-ig, délután 2-5-ig tartassanak. Ez az újítás a közönség érdekében történt. A pénzügyigazgatóságnál évtizedes szokás változik meg. Vajon mit szólnak ehhez a beosztáshoz a városzázán, ahol 5 órai napi munkáért vágnak zsebre igen tekintélyes fizetéseket.

— **A Magyar Hirlap új tulajdonosa.** A Magyar Hirlapnál, ennél a nagy elterjedtségű fővárosi lapnál nagyarányú változás történt. Az ujság eddigi felelős szerkesztője, Márkus Miksa megszerezte a lap tulajdonjogát a Magyar Hirlap kiadó részvénytársaságtól. Márkus Miksa, a kiváló ujságíró, ki a Magyar Hirlapnak munkatársa, helyettes szerkesztője, felelős szerkesztője, majd most fő-szerkesztője és tulajdonosa lett, most bizonyára még több sikert fűz a nevéhez, mely a magyar ujságírók elsői között van. A lap eddigi főszerkesztője, Hertzka Tivadar dr., ki visszalépett, most más téren fogja folytatni érdekes publicisztikai működését. A Magyar Hirlap adminisztratív vezetője mint igazgató Neuwelt Gyula, a Magyar Hirlapkiadó részvénytársaság volt titkára, az ismert szakember lett. Az új korszak nagyjelentőségű a Magyar Hirlap életében.

— **A baptista egyház az alispánnak.** Szücs István a debreceni baptista egyház vezetője tegnap felkereste Kovács Gyula alispánt és megajándékozta két egyházi művel. Egy zsoltárral és egy imakönyvvel. Mindkettő diszkótésű. Az ajándék könyvek címlapján arany nyomással a következő felírás van: Nagys. Kovács Gyula alispán urnak, a debreceni baptista hitközség és a hozzátartozó egyházak 1906. szept. 1.

— **Zajos választás a főiskolában.** A főiskola egyik legrégebb, legpatriarchálisabb egyesületének, a Felsőbb tanulók Egyletének könyvtárnok választása ma délután folyt le rendkívül zajos izgatottság és a főiskolai hallgatók tulfeszült érdeklődése mellett. Három jelölt küzdött ezért a díszes, előkelő ifjusági állásért, nevezetesen: Ovády Mihály 3 jh. Szemes Miklós 2 jh., és Stholz Ferenc 2 jh. Az alakuló közgyűlést nt. dr. Ferenc Gyula professzor nyitotta meg rövid, szép üdvözlő beszéd keretében. Közben Szemes Miklós 2 jh., bejelentette jelöltségéről való lemondását a Stholz Ferenc javára. Ezután az elnöklő senior, a jegyzők és mindkét párt részéről 4—4 bizalmi férfiú a választás ellenérzése végett a szavazatszedés idejére együtt maradt. A választás titkos szavazat útján ment végbe, mely d. u. 3 óráig tartott, mikor is a senior a főiskola előtt összegyűlemlt óriási izgatott tömeg előtt jelentette ki a választás eredményét. A többi tisztviselők sorrend szerint: elnök hivatalból Mészth Mihály főisk. senior, alelnök Bán István 4 jh., főjegyző Venetianer Sándor 2 jh.

aljegyző Lévy Gyula 1 jh., pénztáros Halász Imre 3jh., ellenőrnő Bónis Ferenc 3 joghallgató.

— **Eltűnt tanuló.** Baross Mihály Eötvös-utcai lakos hasonló fia, aki a III. elemi osztályba járt, szeptember 12-én eltávozott hazulról és azóta nem tért vissza. A szülők jelentést tettek a gyermek eltűnéséről a rendőrségen. Ahol az országos körözését elrendelték.

— **A „Kossuth Lajos” jótékony asztaltársaság** f. hó 23-án este 7 órakor a „Debrecen” söresarnok kis éttermében közgyűlést tart. Tárgy: a szegény gyermekek felruházása az elnökség nevében Schwartz Dániel titkár.

— **A debreceni róm. kath. főgymnásium** „Révai” önképzőkörre szeptember 19-én tartotta alakuló gyűlését. A tisztikart egyhangulag választották meg és pedig: elnöknek Hur Odón VIII. o. t., főjegyzőnek Frank László VIII. o. t., pénztárnoknak Kocsis Sándor VIII. o. t. Továbbá szavazás útján, Moletický Hugó VII. o. t. aljegyző, Iványi István VII. o. t. ellenőr lett.

— **Meghaltak.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be: Özv. Szilágyi Jánosné r. kath. 70 éves, Csécsi Nagy Ida ev. ref. 2 hónapos, Veres Margit ev. ref. 14 hónapos, özv. Major Mihályné ev. ref. 69 éves, Padlovics Erzsébet róm. kath. 78 éves, Hódos István ev. ref. 26 éves.

— **Meglopta a barátját mulatás közben.** Szabó István egyik nyugati-utcai korcsmában mulatozott Péntek Sándorral. Szabó István mulatásközben elaludt. Ezt az alkalmat arra használta fel Péntek Sándor, hogy zsebeit kikutatta és onnan néhány koronát ellopott. Szabó a lopást észrevette és azt bejelentette a rendőrségen. Itt a vizsgálat megindítása iránt intézkedtek és sikerült is Pénteket letartóztatni. Tegnap át is kísérték az ügyészség fogházába.

— **Üveges munkát és képkerepezést** olesón és csinosan kizárólag egyedül készít Blattner Gyula Piac utca 69. szám alatt Megyeházal szemből, telefonszám 468.

— **A „Hajdumegyei népbank”** Piac-utca 26. sz. nagytőzsde épületében, minden törzsbetétre, azaz heti 50 fillér befizetésre utólagos kamatszámolással 100 korona kölcsönt folyósít. Ezen rendszer mellett nem kell a kölcsön után külön kamatot fizetni, mivel a heti befizetésekben a kamat is befoglaltatik.

— **Skóth Sándor** fegyverműves cég mai lapunkban közölt hirdetésre felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Olvasóink** figyelmét felhívjuk Horgonyi Károly sütődéjének mai lapunkban közölt hirdetésére.

— **Szives figyelmébe** ajánljuk, hogy gyászruhák tisztítása és festése Konez József gőzerőre berendezett kelmefestőnél Vár-utca 2. és Batthány-utca 3. Mérsékelt árban, legjobban eszközöztetik.

— **Menyasszonyi** és alkalmi ajándék tárgyak, gyermekjátékok, háztartási cikkek és műiparú különlegességek igen olesón beszerezhető Mentze áruházába Kossuth-u. 4. sz.

— **Magyar** műipari cikkek raktára Aszmann Ferencz-nél

— **Tisztviselői** férfi divat cikkek vásárlásánál kedvezményben részesülnek Aszmann Ferencz uri divat üzletében.

— **Gumi** különlegességekben óriási választék. Mintaküldeményt 2 korona ellenében küld Schön Sándor kezlyű és kötész Debrecen, Piac u. 12. Stenczinger-ház.

— **Urak figyelmébe.** A legizlésebb férfi őszi divat ujdonságok a Nyakkendő-király főposta melletti kirakataiban látható

— **Legjobb formájú** kitűnő minőségű férfi kalapok 4—6 és 8 koronáért a Nyakkendő-király elsőrangú férfi-divat üzletében, főposta mellett.

TAVIRATOK.

Deák Ferenc sógora nyomorog.

Budapest, szept. 18. Deák Ferenc sógora a napokban felkereste Wekerle Sándor miniszterelnököt. Elpanaszolta, hogy nagyon mostoha anyagi viszonyok között él. Anyagi segínyt kér és alkalmazásért folyamodik. Wekerle szívesen fogadta Deák Ferenc sógorát és megígérte neki, hogy kérését teljesíteni fogja. Valószínűleg a miniszterelnöki irodában kap alkalmazást.

Scholtz Gusztáv beiktatása.

Budapest, szept. 19. Scholtz Gusztáv ágostai ev. püspököt ma iktatta be a bányai ág. ev. egyházkerület állásába Budapesten. Az új püspököt báró Prónay Géza üdvözölte.

Öngyilkos önkéntes.

Budapest, szept. 19. Kovács Miklós egy éves huszár önkéntes ma megbukott a tiszti vizsgán. Elfölötti elkeseledésében szolgálati revolverével agyonlőtte magát.

Kivégzések Oroszországban.

Pétervár, szept. 19. Ma ismét véres napja volt Oroszországnak. Több forradalmárt és katonát kivégeztek. A kivégzettek között volt egy tábornok is.

Az egri képzőművészeti kiállítás.

Eger, szept. 19. Az egri képzőművészeti kiállítást fényes ünnepek között ma nyitották meg. A kiállítás megnyitására leutazott Apponyi Albert gróf kultuszminiszter is. Apponyi Albert grófot a vasuti állomásnál óriási közönség várta, ahol diszes fogadtatásban részesítették. A miniszter a vasutól Eger várába hajtatott és innen indult el a kiállítás megnyitására. A kiállítást Apponyi nyitotta meg, folytonos éljenzések között. Délben az egri várban nagy bankett volt.

A francia kulturharc.

Páris, szept. 19. Jövő vasárnap Franciaország összes templomaiban föl fogják olvasni a francia püspöki karnak a pápa által jóváhagyott pásztorlevelét, mely a többi közt így szól: Önámítás volna azt hinni, hogy a pápa megtiltotta az új kultusz egyesületeket. A szentatya megparancsolta, hogy minden eszközt megragadjunk és hogy azzal a joggal éljünk, mely minden polgárt megillet. A francia katolikusok követelik, hogy a kormány szem előtt tartsa, hogy semmiféle országban sem lehet a kultuszt az egyház fejének hozzájárulása nélkül rendezni.

REGENY-CSARNOK.

Kexholmi Mária.

— Regényes történet. —

49 Irtta: Rákosi Viktor.

A legközelebbi ebéd sem elégitette ki Panyutint. A fiatalok pompásan elmulattak egymással, de semmi jele nem mutatkozott annak, hogy valamelyikben valami komolyabb érzelm lobbanna föl. Panyutin elégedetlenül rángatta a szakállát. Ő nagyon drukolt a kexholmiak javára s minduntalan a nyelvén volt, hogy valamelyik tisztnek a lelkére beszél, hogy vegye el Máriát. De mégis belátta, hogy ez nagy abszurdum volna, s tulajdonképpen nem lehet beleavatkozni a sors intézkedésébe. A véletlenre bízta tehát a dolgot s csak annyiban kedvezett a kexholmiaknak, hogy a lehető legtöbbszór összehozta őket Máriával, rendezvén séta-kocsizásokat, sétalovaglásokat, vacsorákat, zsurokat s más egyéb összejöveteleket. Csak az volt a bökkenő, hogy ezen alkalmakkor más tiszték is megjelenhettek s az az ábrándos képű német Schlemmer Sándor soha nem mulasztotta el az alkalmat, hogy Máriának ékes szavakat ne sugdosson a fülébe.

Nagy esemény volt Luckban a város által rendezett fényes bál, a melyre a nemesség és az előkelő polgárság messze vidékről össze sereglett. Panyutin és a felesége ezt az alkalmat szemelték ki arra, hogy komolyan megfigyeljék: kihez vonzódik Mária és ki húzódik legjobban Máriához.

Folytatjuk.

Blous-selyem

65 krtól 11 frt 35 krig métere — legújabb divat! Bermentesítve és elvámolva házhoz szállítva. Gazdag mintagyűjtemény forduló postával **Henneberg selyemgyára** Zürich.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye és szőnyeg áruházában

raktárra érkeztek az

őszi divat

gyönyörű ujdonságai
Szövetek, Blous flanellek, Selymek, Velezek.

Óriási választék!!

!! Hurka-Estély !!

Ma

Hurka-Estély

a Ruczához címzett vendéglőben, Vigkedvü Mihály-utca 67. sz.

Tisztelettel

Neumayer Jánosné.

László Zsigmond ÁLLATORVOS

rendelő irodája

Gsapó-utca 30.

Skóth Sándor

fegyverműves és fegyver raktára

Főtér 75.

Kereskedelmi és Iparbankkal szembe.

Ujjonnan berendezett üzletben mindennemű

vadász czikkek

raktáron vannak. Mindenféle fegyver javításokat szakszerűen és olcsón eszközölök.

Mesés választék a legmodernebb fegyverekben és fegyver részekben valamint töltényekben és gyutacsokban.

Tankönyvek

kiváló erős tábla, lenczerna füzessel jutányos árban költetnek

ANTALFY FERENCZ

könyvkötészetében Piacz u. 31., a város-házzal szemben.

Tíz krajczáros kötések is készülnek.

12301—906.

Árverési hirdetés.

Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező s a Debrecen pusztatelepi 22. sz. tjkvben 38. hrsz. alatt felvett 18 h. 663 négyszög öl területű szántó és kaszáló föld (u. n. Csöszök földje) a törvényhatósági bizottsági közgyűlésnek kormányhatósági jóváhagyást is nyert 60—905. bkgy. sz. határozata értelmében nyilvános árverésen örök áron el fog adatni.

Az árverés megtartására határidőül f. 1906. évi október 3-ik napjának d. e. 10 órája, helyiségül pedig a városháza kis tanácsterme kitűzetik.

Kikiáltási ár 9000 kor., melynek 10 százaléka bánatpénzül az árverés alkalmával az árverést vezető bizottság kezéhez — készpénzben vagy elfogadható értékben — leteendő.

Árverelni szándékozók a részletes árverési feltételeket a városi számvevői hivatalban hivatalos órák alatt megtekinthetik.

Debrecen, 1906. évi szeptember hó 13.

A városi tanács.

Hollandi

Jácint hagymák
téli hajtatásra és kora tavaszi virányra most szerzendők be nagy választék

Kontsek Gézánál

100 drb jó hagyma 13.— kor.
10 drb jó hagyma 1.50 kor.
100 drb legfin. hagyma névvel 35.— kor.
10 drb legfin. hagyma névvel 4.— kor.

AZ

Általános Takarékpénztár

Részvénytársaság

DEBRECZENBEN,

előnyös kamattétel mellett

Kölcsönöket nyújt váltókra, kötelezvényekre, folyószámlára, értékpapírokra és árukra.
Kereskedők tárczaváltói és könyvkövetelési leszámítolása.

Gazdáknak személyes hitel nyújtása az intézet kebelében létesült hitelegylet által.

Betéteket elfogad gyümölcsötetés czéljából, betéti könyvecskékre, cheque-számlára és pénztári jegyekre 4¹/₂, kamatozás mellett.

Előlegeket nyújt kézi-zálog tárgyakra, várható termésre.

Óvadékkölcsönöket folyósít vállalkozók és bérlőknek.

Törlesztéses-kölcsönöket engedélyez 10—65 évig földbirtokokra és forgalom képes házakra.

Tőzsdei megbízásokat elfogad értékpapírok vételére és eladására.

Külföldi pénznemeket bevált és ilyenekkel szolgál.

Hitelleveleket ad a külföld bármely piacára.

● Közelebbi szó vagy irásheli felvilágosítással készséggel szolgál az intézet

ügyvezető-igazgatója.

Angyal Drogueria.

RÁCZ HERMAN

DEBRECZEN, Főtér 42. sz.

Lamprecht-palota.

Különlegesség: Bel és külföldi árukban, köt szerek, és betegápolási czikkekből.

Arckrémek, festékek, szivacs, pipereczikkek, illatszerek, gazdasági czikkek, rovarirtó szerek stb. a legnagyobb választékban kapható.

Minden utánzás és utannyomás büntetve lesz. Egyedül valódi a

Thierry Balsam

csak a zöld apácza védjeggyel. Törvényesen védve. Régi híres, utólérhetetlen emésztési zavaroknál, gyomorgörcs, kolika, katarhus, mellbaj, influenza stb. stb. — Ára 2 kis vagy 6 kettős üveg v. 1 nagy különleges üveg patent zárra 5 K franco.

Thierry centifolia kenőcs non plus ultra

minden még oly régi seb, gyulladás, sérülés, kisebesedés mindennemű daganatok ellen Ára 2 tégely K 3.60 franco küld a pénz előleges beküldése vagy utánvétel mellett

THIERRY A. gyógyszerész.

Pregrada, Rohitsch-Sauerbruan mellett.

Könyvet, köszönetnyilvánítások eszével ingyen és hármentve.

● Raktár Budapest Török József és Dr. Egger E. L. Lugoson Vértess L. gyógyszerészknél.

Figyelem! Figyelem!

Ha vizhatlan vadászesizmat és czipót akar, ugy forduljon bizalommal hozzám, mit felelősség mellett készitek.

Cziczó Lajos

czipésmester Debreczen.

Ajánlja dusan berendezett saját gyártású kész férfi és női

czipő raktárát

a legolcsóbb áráért.

Mérték utáni megrendelések a legújabb divat szerint készíttetnek.

Debreczeni Hitelbank

részvénytársaság

Debreczen, Piacz-u. Széchenyi utca sarok.

Kölcsönöket adunk

váltókra, kötelezvényekre és folyó számlára a legelőnyösebb kamattal.

Elfogadunk takarékbetéteket

betét könyvecskére és check-számlára.

Jelzálog-kölcsönöket ad

földbirtokokra és házakra.

Óvadékkölcsönöket ad

vállalkozóknak, és bérlőknek.

Elfogadunk tőzsdei megbízásokat

értékpapírok vételére és eladására.

Kölcsönöket nyújtunk

tőzsdén jegyzett értékpapírokra, valamint vidék pénzintézetek részvényeire.

Leszámítolunk tárcza-váltókat

az intézet kebelében alakult hitelrészes csoportban.

Ércpénzek és külföldi bankjegyek

beváltása.

A magyar kir. szab osztálysorsjáték főelárusító helye.

Felvilágosítással készséggel szolgál

Az igazgatóság.

Globin

Egyedüli-gyáros-Fritz Schulz jun. részv. társ. Lipose és Eger.

a legjobb és legfinomabb

Czipő tisztítószer

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék válaszbélyeget csatolni.

Pénzkölcsön. Törlesztéses kölcsönöket $3\frac{1}{2}$ - 4% -os alapon rendes kölcsönöket 2-3 nap alatt $6-6\frac{1}{2}\%$ -os kamat mellett folyósítat: drága kamatu kölcsönöket áteseréltet; birtokokat vesz és elad Héry bankirodája, Piacz-utca 79.

Tóczóskert II. járás 60. sz. a. ház, a régi pajta örök áron eladó részletfizetésre is. Értekezhetni íranta Arany János-utca 59. sz. Ugyancsak itt két nagy fekete sertés és három angol süldő félkövér eladó.

Óra és ékszer javításokat legolcsóbban eszközöl Pintér Dezső óras- és ékszer üzletében Fötér 12. Stenczinger ház. Dus választék órák és ékszerekben.

Csinos ház eladó koresma és vendéglővel. Czim a kiadóba.

Pénzkölcsönt leggyorsabban kieszközöl havi törlesztésre iparosoknak, hivatalnokoknak, kereskedőknek. Amortizációs kölcsönt birtokokra $4\frac{1}{2}\%$ ra 50 évig, mely kamat már a tőkét is törleszti 300 koronától felfelé. Wilesek Budapest VII. Munkás-u. 4. Válaszbélyeg.

Tanoncz finom süteményhez Batthányi-u. 15. sz. a. felvétetik.

Használt és új hordók 25 litertől 800 literig kapható gyári áron Glück Izidor Péterfia-u. 76. szám alatt. Ugyanott egy fanyelű seprű 12 krajczár. Telefon sz. 43.

„Villamos” jó karban tartási bérlet villamos házi csengők. Házi és magán központi Telefonok, új berendezések és javítások szakszerű és olcsó Villamos felszerelések anyagok raktára. Magán telefonok kölcsön bérlet évi 20 kor.

felszereléssel együtt készit Földvári L. Debreczeni első Elektrotechnikai vállalat Debreczen Kossuth-utca 1 szám az udvarban. Telefon szám 168.

Miklósné és Társa (börönd) koffer gyártó műhelye Debreczen, Piacz-utca 26. nagytözsde mellett. Nagy raktárt tart saját gyártmányu kézi és láda kofferekben, saját gyártmányu utazó, piaci és iskola táskákban, kézi táskák, szivar-, cigarettá- és dohány tárczában. Javítások és megrendelések pontosan és olcsón eszközöltetnek.

Vigyázz!
Kékre festett kirakat.

LÖWY F.

Piacz-utca 24. sz. a.

Kistemplommal szemben.

Fehérló szálloda mellett.

Vigyázz!
kékre festett kirakat.

Csizmadiá tanoncokat napibér mellett szegődöttünk. Csizmadiák termelő és áru-csarnoka Margit fürdő-telep.

Két utcai szoba (külön lakosztály) a fötér közelében augusztus 1-től kereskedelmi irodának kiadó. Czim a kiadóhivatalban.

Kaplákat készen raktáron tartnak és minták után megrendelésre készitünk. Csizmadiák termelő és áru-csarnoka Margit fürdő-telep.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes áron vesz Rósenberg Béni Debreczen, Bádogos-u. 4. sz.

Csemege szállót ajánlok kereskedők és magán fogyasztók részére a legolcsóbb napi ár mellett. Darvas Miksa szálló kivitele Debreczen. Telefon 294.

Ugyes varróleány felvétetik Párisi divat áruházba Kistemplombazár.

Vinczelléri állást keresek. A szőlőműveléshez kitűnően értek. Czimem a kiadóhivatalban.

Kisbirtok a debreczeni határban eladó. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Kopirprést jókarban lévő megvételre keresek. Czimem a kiadóhivatalban.

Ugyvédi irodába délelőtti alkalmazást keres közgazgatási tanfolyam hallgató. Szives megkeresések a kiadóhivatalba kéretnek.

Varrógép jókarban levő megvételre keresetnek. Czim a kiadóhivatalban.

Legfinomabb kétszersült,
Fahéj-kétszersült,
Cacao-kétszersült,

Kapható egyedül

Horgonyi Károlynál

Batthányi-utca 15. sz. alatt.

Bátor vagyok mélyen tisztelt vevőim figyelmét felhívni arra, hogy az említett kétszersületek a hétfői reggeli süteményhiányt a legjobban pótolják.

Debreczen legszebb áruháza.

Saját érdekében kérem,

hogy mielőtt női ruhaszövetekben, delaineekben, Batisztokban, Blous- és ruháselymekben, szóval bármilyen rőtös és rövidáru cikkekben szükségletét beszerezné, — látogassa meg teljesen újonnan berendezett üzletemet, amely az áruk csodálatos szépségével mindenkit bámolatba ejt.

Az árak olcsóbbak, mint bárhol.

Minden vevő, aki 5 forintért árut vásárol, annak egy fénykép után, művészi kivitelű életnagyságu képet készitiek, — a rajta levő papirkeretért 1 frt 50 kr. fizetendő.

Naponta érkeznek újdonságok.

Igen csinos, szép, das raktárt tartok, női és férfi fehérneműekben, vászon, chiffon, kanavászaim jobbak, mint bárhol.

Paplanokat mérték után is készitiek.

Nyomatott Hoffmann és Kronovics könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.

Seccessió

Inga és Salon órák, pontos zsebórák és szép ékszerek legolcsóbban kaphatók

Kurián Gyula

DEBRECZEN, Piacz-utca 42.

Javítások legolcsóbban jótállással.

Hajdusági Bajuszpedró.

Szép bajusz

nyerhető a leggyorsabban a híres

hajdusági bajuszpedró

használata által, mely legjobb az egész világon. 1 doboz 50 fillér, 3 próbadohoz 2 kor. 15 fillér, 6 doboz 3 kor. és 65 fillér bérmentve utánvétellel.

Készíti

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszarvu” gyógyszerár.

Védjegy.

Üzleti elvem: Élni és Élni hagyni.